

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZACHOWANIA AGRESYWNEGO I AUTOAGRESYWNEGO DZIECKA STWARZAJĄCEGO ZAGROŻENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA WŁASNEGO ORAZ INNYCH OSÓB

W SAMORZĄDOWYM PRZEDSZKOLU NR 1 W WIELISZEWIE

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach tekst-jedn. Dz.U. z 2020r. poz. 1604)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020r. poz. 1280 ze zmianami).

Cele procedury:

- zapewnienie bezpieczeństwa w przedszkolu na wypadek wystąpienia na terenie przedszkola zachowań agresywnych tj. autoagresji, agresji fizycznej i agresji słownej;
- określenie i stosowanie jasnych, jednolitych zasad zachowania w przypadku szeroko rozumianego zagrożenia bezpieczeństwa na terenie przedszkola;
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych;
- ustalenie zasad reagowania na zachowania niepożądane;
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym podopiecznego.

Definicja zachowania trudnego:

- krzyk;
- niszczenie i rzucanie przedmiotów;
- szczypanie, plucie, gryzienie.
- agresja fizyczna – bicie innych;
- autoagresja – bicie siebie;
- agresja werbalna – obraźliwe słowa, klótnie, wyzwiska;

Postępowanie w sytuacji wystąpienia zachowania agresywnego u dziecka:

1. Nauczyciel oraz pozostali pracownicy przedszkola zobowiązani są do przeciwstawiania się przejawom agresji ze strony wychowanków.
2. Podejmując interwencję wobec agresywnego dziecka, należy dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa i opieki wszystkim wychowankom, a także sobie. Reakcja powinna być stanowcza, a przekaz słowny prosty i jasny.
3. Podjęcie przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola próby wyciszenia agresywnego zachowania poprzez krótki komunikat kierowany do dziecka np. :**STOP!!**, **„PRZESTAŃ !!!”**. Nauczyciel lub inny pracownik nazywa agresywne zachowanie np. **„Widziałam/em jak uderzyłeś/aś**, **„Widziałam/em jak wyrwałaś koledze/koleżance zabawkę”**, **Słyszałam/em, co mówiłeś/aś do dzieci” itp.**, następnie nauczyciel lub inny pracownik mówi do dziecka np.: **„Nie zgadzam się na bicie”**, **„Nie zgadzam się, żebyś popychał/a inne dzieci”**, **„nie zgadzam się na niszczenie zabawek i innych przedmiotów”**, **„nie zgadzam się na używanie obraźliwych (brzydkich) słów” itp.**, następnie osoba dorosła

mówi do dziecka o uczuciach np. „*bicie boli*”, „*obrażanie innych, niszczenie komuś zabawek jest przykre*”. Nauczyciel, przypomina dziecku zasady w obowiązującej w grupie przedszkolnej np. : „*Jesteśmy dla siebie mili, czyli nie sprawiamy innym przykrości, nie sprawiamy innym bólu*” itp.

4. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje nauczyciel poprzez innego pracownika przedszkola zawiadamia pedagoga lub psychologa lub innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji.
5. Odizolowanie dziecka zachowującego się agresywnie lub autoagresywnie od grupy, jeżeli jest taka możliwość nauczyciel wychodzi z dzieckiem do gabinetu specjalistów, w przypadku braku takiej możliwości należy zapewnić bezpieczeństwo pozostałym dzieciom poprzez wyprowadzenie ich z grupy.
 - Nauczyciel wychodzi z dzieckiem do gabinetu specjalistów, w celu wyciszenia dziecka (staramy się, by nie trwało to zbyt długo, np. tyle minut, ile dziecko ma lat). Podczas przebywania w miejscu odosobnienia nauczyciel/specjalista stara się ignorować dziecko. Nie prowadzi z dzieckiem żadnych rozmów, unika kontaktu wzrokowego. Nauczyciel/terapeuta nie siada w pobliżu dziecka. Nauczyciel lub inny pracownik wybiera miejsce pozbawione dostępu do atrakcyjnych bodźców. Kontroluje czas przy pomocy zegarka lub minutnika.
 - Jeśli dziecko dobrowolnie opuszcza miejsce odosobnienia przed wyznaczonym czasem, nauczyciel/ specjalista mówi do dziecka: *Liczę do trzech, jeśli nie wrócisz na miejsce będziesz musiał/a pozostać w sali dodatkową jedną minutę dłużej.*
 - Jeżeli dziecko wraca na miejsce – chwalimy, mówimy np. „*Słuszna decyzja*”.
 - Jeśli dziecko mimo prośby nie wraca na miejsce, nauczyciel/specjalista informuje dziecko o odebraniu jakiegoś przywileju, jeśli to nie pomaga to ignoruje dziecko przez pewien czas. Dziecko w tym czasie nie może oddawać się zajęciom, które będą sprawiały mu przyjemność.
 - Na koniec, jeśli dziecko jest już spokojne osoba dorosła pyta dziecko, czy wie, dlaczego musiało zostać samo, czy wie, dlaczego nauczyciel był na nie zagniewany. Jeśli dziecko kiwa głową, że wie, wówczas nauczyciel/specjalista pyta dziecko, jak ono to rozumie. Jeśli podopieczny kiwa głową, że nie wie, wówczas osoba dorosła tłumaczy dziecku, że nie wolno sprawiać nikomu bólu. Nauczyciel/ specjalista nie tłumaczy podopiecznemu dlaczego nie wolno sprawiać bólu, ponieważ zbyt długa rozmowa/wyjaśnienia odwracają uwagę od faktycznego problemu. .
 - W zapobieganiu agresywnego zachowania u dziecka najważniejsza jest konsekwencja.
6. W przypadku ataku autoagresji lub agresji nauczyciel/specjalista lub inny pracownik przedszkola ma możliwość reagowania poprzez przytrzymanie rąk, nóg lub głowy dziecka w celu zabezpieczenia go przed zrobieniem krzywdy sobie lub innym dzieciom lub osobom dorosłym.
7. W przypadku, gdy wyżej wymieniony sposoby nie zadziałają i u dziecka nadal będzie występować bardzo agresywne zachowanie (napaść fizyczna, niemożność uspokojenia przez nauczyciela/ specjalistę lub innego pracownika przedszkola) wychowawca lub inny pracownik przedszkola zawiadamia pogotowie ratunkowe oraz rodziców.
8. Fakt agresywnego zachowania dziecka powinien być odnotowany, np. w zeszycie do korespondencji z rodzicami oraz zgłoszony bezpośrednio rodzicowi/opiekunowi prawnemu odbierającemu w danym dniu dziecko z przedszkola.

9. Rozmowa z rodzicami dziecka przeprowadzona przez wychowawcę/specjalistę w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka. Sporządzenie notatki ze spotkania zawierającej ustalenie dalszych działań lub spisanie kontraktu.
10. Ze wszystkich działań wychowawca/specjalista sporządza notatki podpisywane przez rodzica/opiekuna prawnego.
11. W przypadku kolejnych zachowań agresywnych dziecka i jednocześnie braku efektywnej współpracy z rodzicami dziecka przedszkole kieruje wnioskiem do sądu rodzinnego.

Załącznik nr 1

Oświadczenia rodzica/opiekuna prawnego w sytuacji wystąpienia agresji/autoagresji zagrażającej życiu lub zdrowiu dziecka lub przebywających dzieci w otoczeniu w Samorządowym Przedszkolu nr 1 w Wieliszewie

Procedura została zatwierdzona na Radzie Pedagogicznej w dniu 29.03 2023 r.

Dyrektor przedszkola
Anna Liberacka
Anna Liberacka

Załącznik nr 1

Wieliszew, dn.

**Oświadczenia w sytuacji wystąpienia agresji/ autoagresji zagrażającej życiu lub zdrowiu
dziecka lub przebywających dzieci w otoczeniu
w Samorządowym Przedszkolu nr 1 w Wieliszewie**

.....
/imię i nazwisko dziecko/

W sytuacji wystąpienia agresji wobec innych, lub autoagresji, która może powodować zagrożenie życia lub zdrowia dziecka, lub innych dzieci, po zastosowaniu wszelkich możliwych metod terapeutycznych zaradzenia sytuacji i uspokojenia dziecka, wyrażamy zgodę na podjęcie działań mających na celu zapewnienie jemu/ innym dzieciom bezpieczeństwa.
O zaistnieniu ww. sytuacji niezwłocznie zostaną poinformowani rodzice dziecka, najpóźniej przy odbiorze dziecka z przedszkola w dniu jej zaistnienia.

Oświadczenie rodzica/opiekuna prawnego

Wyrażam zgodę na przytrzymywanie mojego syna/ córki..... w sytuacjach, kiedy jego zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego/jej lub innych dzieci.

.....
Data i podpis rodzica/prawnego opiekuna

Oświadczam, że zapoznałam/em się z obowiązującymi procedurami postępowania w przypadku agresywnego i autoagresywnego dziecka stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych osób w Samorządowym Przedszkolu nr 1 w Wieliszewie i w pełni je akceptuję.

.....
Data i podpis rodzica/prawnego opiekuna